

Informace o Chartě 77 - ročník II./1979/ - č. 14
od 1. října do 18 října 1979

Společné prohlášení Charty 77, Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných a Výboru společenské sebeobranu /KSS-KOR/	1
Dokument Charty 77 č.27	1
Prohlášení Charty 77 k procesu se členy VONS	2
Protestní hladovka v Polsku	3
Telegram Charty 77 do Polska	4
Dopis Charty 77 ve věci Pavla Kohouta	5
Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných	
Sdělení č. 139/Psychiatrická internace dr.J.Tomina/	6
Sdělení č. 140/Zajištění a zadržení Rudolfa Battka/	8
Sdělení č. 141/Oznámení hlavního líčení/	8
Polští katolíci napsali konferenci Episkopátu Čech a Moravy	8
350 čs.občanů se obrací na papeže Jana Pavla II.	9
Dopis papeži Janu Pavlu II. podepsalo 68 věřících z Brna	10
Dopis Pavla Koubala sdružení francouzských advokátů	11
Jan Šimsa Úder proti katolíkům	13
Životopis Rudolfa Smahela	15
Životopis Jana Krumpholce	15
Životopis Josefa Vlčka	15
Krátké zprávy	16
Články došlé redakci	16

ooo 000 ooo

Vydává nezávislá redakční skupina signatářů Charty 77

Adresa: Petr Uhl, Anglická 8, Praha 2

ooo 000 ooo

ooo

Prohlášení Charty 77, Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných
a Výboru společenské sebeobrany /KSS-KOR/

22.října 1979 začíná v Praze proces s Otkou Bednářovou, Václavem Bendou, Jiřím Dienstbierem, Václavem Havlem, Danou Němcovou a Petrem Uhlem, kteří jsou obžalováni z podvracení republiky.

Vláda ČSSR vyřkla toto rozhodnutí přes mnohé protesty veřejného mínění v celém světě; přes požadavky uvolnění jsou všichni uvěznění za své přesvědčení. Tato akce, namířená proti lidem, kteří brání lidské zákony, je protiprávní. Prohlašujeme, že nezávisle na rozhodnutí soudu v Praze, proces s našimi přáteli je jejich morálním vítězstvím.

Vyhkašujeme, že budeme pokračovat v naší snaze o obranu lidské důstojnosti, o obranu všech pronásledovaných v našich zemích.

21.10.1979

Výbor společenské sebeobrany /KSS-KOR/
Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných
Jiří Hájek, Ladislav Hejdlánek, Zdena
Tominová mluvčí Charty 77

ooo 000 ooo

Dokument Charty 77 č.27

K Prohlášení Charty 77 ze dne 1.1.1977 se připojilo dalších 39 občanů, kteří souhlasí se zveřejněním svých jmen. Tím stoupl počet signatářů Charty 77 na 1017.

Vladimír Bouček, dělník
Jan Dus, duchovní
Lubor Dohnal, scénárista
Blanka Dohnalová, programátorka
Jaroslav Fridrich, redaktor
Luisa Geisslerová, uklízečka
Věra Havlová, úřednice
Slavěna Hlaváčková, telefonistka
Ladislav Holub, číšník
Arnošt Jiřík, dělník
Pavel Kadlec, přípravář v sítotisku
Jiří Kleiner, dělník
Božena Kobalová
PhDr Vladislav Kotek
Jiří Kratochvíl, dělník
Věra Kubíčková, v domácnosti
Ivan Kyncl, fotograf
Milan Linhart, dělník
Jiří Lejnar ml., laborant
Jaroslav Mlejnek

Zdeněk Motloch, asanační pracovník
David Němec, dělník učen
Ondřej Němec, reproduční grafik
Marcela Němcová, v domácnosti
Miroslav Nový
Vladimír Pinter
Ing.Zdenka Řeháková, tč.bez zam.
Pavel Skála, dělník
David Souček, dělník
Pavel Studený
Petr Šantora, provozní chemik
Michal Šembera
Pavel Šmída, dělník
T.Tomášek
Petr Tomášek, studující
Ivana Ungerová, v domácnosti
Petr Vrána, dělník
Stanislav Vinklár, absorpér
Kateřina Willigová

V Praze 8.10.1979

Jiří Hájek
mluvčí Charty 77

Ladislav Hejdlánek
mluvčí Charty 77

Zdena Tominová
mluvčí Charty 77

Federálnímu shromáždění ČSSR
Vláde ČSSR
Ministerstvu spravedlnosti ČSR

Dne 22. října 1979 mají být před Městský soud v Praze postaveni českoslovensští občané, signatáři Charty 77 a členové Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných Otta Bednářová, Václav Benda /mluvčí Charty 77/, Jiří Dienstbier /mluvčí Charty 77/, Václav Havel, Dana Němcová a Petr Uhl, kteří jsou viněni podle ustanovení § 98, odst. 1, 2, písm. a, b tr.z. z trestného činu podvracení republiky, za nějž může soud uložit vysoké tresty odnětí svobody v rozmezí od tří do deseti let. Z původní desítky občanů, kteří byli takto obviněni, byli nedávno vyděleni čtyři: Jarmila Bělíková, Ladislav Lis, Václav Malý a Jiří Němec. O jejich budoucnosti, jakož i o budoucnosti Alberta Černého, brněnského signatáře Charty 77 a člena Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných, kteří zatím zůstávají ve vazbě, nám není nic známo.

Šest občanů, kteří dne 22. října 1979 stanou před Městským soudem v Praze, netvoří žádnou organizovanou skupinu, která by se snažila "konstruováním a šířením lživých informací" či dokonce "obhajobou teroristů" podvracet republiku. Je to šest ze 33 členů Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných, neformální a nezávislé občanské iniciativy, která vznikla na jaře roku 1978 na bázi Charty 77 a je plně v souladu nejen s duchem a posláním Charty 77, ale také s duchem i literou československé ústavy, mezinárodních paktů o lidských a občanských právech a Závěrečného aktu helsinské konference. Ve svých sděleních upozorňuje VONS veřejnost a také příslušné úřady výlučně na případy, kde podle zjištěných skutečností a podle zdůvodněného úsudku postižených došlo k porušení lidských či občanských práv a k porušení čs. zákonů, a domáhá se nápravy v rámci platného právního řádu. Pokud došlo v některém sdělení výboru k nepřesnostem /zejména v důsledku porušování veřejnosti soudního jednání nebo nedostupnosti některých informací/, mohly je úřady uvést na pravou míru prostou odpovědí na zaslaná sdělení, na jakou mají členové výboru jakožto občané plné právo, ale již se jim nikdy bohužel nedostalo.

Jsme hluboce přesvědčeni, že jmenovaní občané se trestného činu podvracení republiky nedopustili a z povahy svého občanského postoje a činnosti ani dopustit nemohli, že naopak v souladu s čs. ústavou usilovali o to, aby naše zákony byly respektovány, aby právní vědomí v československé veřejnosti bylo posilováno a aby rostlo uvědomělé občanství v našem státě, a že tak napomáhali zdárnému vývoji Československé republiky. Věříme, že soud - bude-li nezáujatý a nestranný - dospěje po přešetření skutečností k názoru, že jmenovaných šest členů Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných bylo obviněno neprávem.

Máme však důvodnou obavu, že objektivnímu jednání soudu se kladou do cesty vážné překážky, a to zejména od chvíle, kdy byla zveřejněna zpráva ČTK ze dne 4.6.1979, která na základě sdělení Generální prokuratury ČSSR a Federálního ministerstva vnitra oznamovala zahájení trestního stíhání deseti členů VONS pro podezření ze závažné činnosti namířené proti zájmům čs. státu. Tato zpráva totiž nejen porušuje platná ustanovení čs. právního řádu uvedením plných jmen stíhaných osob a jejich označením za pachatele trestné činnosti na samém počátku vyšetřování, ale je také jasným pokusem o nepřipustné ovlivňování veřejnosti v neprospěch obviněných demagogickým překrucováním faktů o cílech a smyslu jejich činnosti. Politické hodnocení stíhaných osob je přitom natolik jednoznačné, že je lze po přečtení zprávy považovat za předem odsouzené.

Českoslovenští občané, Charta 77, VONS, mezinárodní demokratická veřejnost a političtí i kulturní činitelé mnoha zemí neustávali od okamžiku uvalení vazby na deset členů VONS ve snaze přesvědčit čs. státní orgány o nutnosti zastavit trestní stíhání jmenovaných občanů

a nedopustit pokračování praxe politických procesů, jež by nutně musela vážně ohrozit vnitřní řád i mezinárodní snahy o uvolňování napětí. Protestní dopisy, manifestace, diplomatické noty ani protestní hladovky však nedokázaly přimět čs. státní orgány k tomu, aby od konání procesu upustily. A přece je více než kdy předtím zřejmé, jak narůstající politické a hospodářské problémy země mohou být řešeny jenom moudrou a konstruktivní cestou, např. otevřením širokého celospolečenského dialogu o nejlepších způsobech překonávání naší současné krize, využitím odborných znalostí všech občanů bez diskriminace a bez zákazů zaměstnání, otevřením cesty ke vzdělání na všech úrovních všem podle jejich skutečných schopností, rozšířením prostoru pro občanské iniciativy apod. Československé hnutí na obranu lidských a občanských práv Charta 77 zamýšlelo svým základním prohlášením ze dne 1.1.1977 tuto cestu v rámci našich zákonů a v prostoru našich vnitřních i mezinárodních závazků otevřít; požadovalo tenkrát mnohem méně, než co se dnes stává naprostou nezbytností. Přesto však po dvou a půl letech pracovních a občanských postihů /které jen zvýšenou měrou pokračovaly v dřívějších opatřeních/, policejních šikan, po řadě soudních procesů se signatáři a stoupenci Charty 77 a s dalšími občany přistupují dnes čs. státní orgány k velkému procesu zatím se šesti členy VONS a signatáři Charty 77. Nezbyvá nám v tuto chvíli než vyjádřit hluboké politování nad tímto rozhodnutím, které může mít i pro budoucnost vážné důsledky.

Při procesu samém považujeme za minimum, aby zahraničním právníkům a představitelům Amnesty International, kteří projevíli zájem spoluobhajovat pbviněné členy VONS nebo se chtějí procesu zúčastnit jako pozorovatelé, byl umožněn vstup do země, přístup do soudní síně a kontakt s obviněnými a jejich obhájci. Žádáme rovněž ministerstvo spravedlnosti a Městský soud v Praze, aby počítaly s velkým zájmem veřejnosti i zahraničních novinářů o tento proces a aby zajistily dostatečně velkou soudní síň.

Přáli bychom si zejména, aby ještě na poslední chvíli zvítězila politická moudrost, občanský rozum a cit pro spravedlnost a právo, tak aby soudní jednání proběhlo objektivně a soudcové měli možnost vynést osvobozující rozsudky.

V Praze dne 15. října 1979

Jiří Hájek

mluvčí Charty 77

Zdena Tominová

mluvčí Charty 77

Ladislav Hejdánek

mluvčí Charty 77

Mluvčí Charty 77 Jaroslav Šabata je vězněn, mluvčí Charty 77 Václav Benda a Jiří Dienstbier jsou ve vazbě a mají být dne 22. října 1979 spolu s dalšími signatáři Charty 77 a členy VONS postaveni před soud.

ooo ooo ooo

Protestní hladovka v Polsku

Dne 3. října 1979 v 19 hodin zahájila skupina jedenácti osob v kostele sv. Kříže ve Varšavě týdenní protestní hladovku, solidari-
zující s bojovníky za lidská ~~práva~~ a občanská práva, vězněnými v Československu a Polsku.

Hladovku zahájili:

Jacek B i e r e z i n - básník

Andrzej C z u m a - právník, účastník ROPCIO /Hnutí na obranu lid-
ských a občanských práv/

Kazimierz J a n u s z - inženýr, účastník ROPCIO

Anka K o w a l s k a - spisovatelka, členka KSS "KOR" / Výbor spo-
lečenské sebeobraný/

Jacek K u r o ŋ - historik, člen KSS "KOR"

Jan L i t y ŋ s k i - zpravodaj, člen KSS "KOR"

Stanislaw M a l k o w s k i - duchovní

Jerzy M a r k u s z e w s k i - divadelní režisér

Adam M i c h n i k - historik, člen KSS "KOR"

Halina Mikolajská - herečka, členka KSS "KOR"
Mariusz Wilk - aktivista nezávislého studentského hnutí ve
Wrocławu

Dne 4. října se k účastníkům hladovky připojili:

Konrad Bieliński - matematik, člen KSS "KOR"
Antoni Macierewicz - člen KSS "KOR"
Kazimierz Wóycicki - publicista

~~Pro~~ Prohlášení hladovějících

My, níže podepsaní, abychom vydali svědectví solidarity a jednoty s našimi vězněnými bratry Čechy a Slováky a také s přáteli drženými v polských věznicích, zahájili jsme dne 3. října 1979 v 19 hodin sedmidenní hladovku v kostele sv. Kříže ve Varšavě.

S naléhavým apellem se obracíme ke všem lidem dobré vůle v Polsku i na celém světě, aby spolu s námi vystoupili na obranu vězněných členů československého Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných - Otky Bednářové, Rudolfa Battka, Jarmily Bělíkové, Václava Bendy, Alberta Černého, Jiřího Dienstbiera, Václava Havla, Dany Němcové, Jiřího Němce, Ladislava Lise, Václava Malého, Petra Uhla; na obranu kněží, kteří jsou vězněni pro plnění svých pastýřských povinností na Slovensku i v Čechách - Aloise Březiny, Josefa Mrovčáka, Josefa Zvěřiny a řady dalších; na obranu Čechů a Slováků, vězněných pro účast při polské návštěvě Jana Pavla II.; na obranu všech politických vězňů v ČSSR, zejména Františka Hrabala, Jiřího Lederera, Jaroslava Šabaty, Jaromíra Šavrdy, Jiřího Volfa, Jana Zmatlíka, Aleše Macháčka a v psychiatrické léčebně zadržovaného Tomáše Petřivého.

Prosíme také o podporu Adama Wojciechowskiego a Edmunda Zadrozynskiego, vězněných v Polsku.

Věříme, že lidská solidárnost je schopna účinně bránit práva i důstojnost člověka.

Za místo společné hladovky jsme zvolili katolický kostel, protože v PLR může jedině církev udělit ochranu lidem různých přesvědčení, lidem vystupujícím na obranu nezadatelných práv člověka.

Prof. Jana Kielavskiego a dr. Jana Józefa Lipskiego jsme požádali, aby se stali našimi důvěrníky.

Jacek Bierezin, Andrzej Czuma, Kazimierz Janusz, Anka Kowalska, Jacek Kuroń, Jan Lytiński, Stanisław Malkowski, Jerzy Markuszewsky, Adam Michnik, Halina Mikolajská, Mariusz Wilk, Konrad Bieliński

Telegram mluvčích Charty 77 účastníkům protestní hladovky v Polsku

Děkujeme za účinný projev solidarity. Jsme s vámi v úsilí o respektování lidské důstojnosti vždy a všude.

Jiří Hájek
mluvčí Charty 77

Ladislav Hejdaňek
mluvčí Charty 77

Zdena Tominová
mluvčí Charty 77

na vědomí: vláda Rakouské republiky

V Praze dne 16.10.1979

V úterý dne 9. října 1979 uveřejnilo Rudé právo zprávu ministerstva vnitra ČSR ze dne 8. října 1979, podle níž bylo rozhodnutím ministerstva vnitra ČSR ze dne 1. 10. 1979 odňato spisovatel, dramatik a režisérovi Pavlu Kohoutovi státní občanství České a Slovenské socialistické republiky pro údajné poškozování zájmů ČSSR v zahraničí. Toto rozhodnutí bylo oznámeno několik dní poté, co československé pohraniční orgány zabránily Pavlu Kohoutovi a jeho ženě Jeleně Mašínové fakticky násilím a bez jakéhokoliv právního podkladu vstoupit dne 5. 10. 1979 na území ČSSR. Pavel Kohout a Jelena Mašínová byli v té době držitelé platných československých pasů; vraceli se do Československa po uplynutí řádně povolené jednohočasnýho pobytu v Rakousku, kde Pavel Kohout působil jako dramatik a režisér vídeňského Burgtheatru. Jednání příslušníků pohraniční stráže, které lze těžko označit jinak než jako neslýchaný akt zvláště orgánů čs. státu vůči československým občanům a hrubé porušení mezinárodních paktů o lidských právech i Závěrečného aktu helsinské konference, mělo být tedy dodatečně "ospravedlněno" rozhodnutím ministerstva vnitra ČSR odejmout dnem 1. října 1979 Pavlu Kohoutovi státní občanství. Rozhodnutím, které Pavel Kohout právem odmítl přijmout a které vyvolalo nesmírné pobouření v Rakouské a světové veřejnosti i ostré protesty nejvyšších představitelů Rakouské republiky. Znovu se ukázalo, že Československo sice mezinárodní paktů o lidských právech a Závěrečný akt helsinské konference podepsalo a ratifikovalo, v mnoha ohledech je však neplní, především pak nezměnilo ona čs. zákonodárná opatření, která mezinárodními smlouvami odporují a k jejichž úpravě se zavázalo.

Odnětí státního občanství člověku proti jeho vůli, tedy odnětí práva na vlast, je jednou z nejvyšších křivd, jakými lze člověka postihnout, dotýká se samotných základů lidské existence a patří mezi ty prostředky, jichž by vyspělé společnosti vůbec neměly ~~zák~~ užívat. Je-li toto opatření přesto používáno jako trest, pak by o jeho uložení měl rozhodovat nestranný a nezáujatý soud, který by pečlivě a ve veřejném líčení zvážil všechny okolnosti, fakta a důvody, než by k takovému závažnému rozhodnutí dospěl. Jak je možné, že v Československu je v roce 1979 v platnosti zákon 39/1969 Sbírky, podle něhož může nikoli soud, ale prostě samo ministerstvo vnitra odejmout občanovi státní občanství? Jak je možné, že ministerstvo vnitra ČSR ve své zprávě ze dne 8. října zdůvodňuje své rozhodnutí odejmout státní občanství Pavlu Kohoutovi pro poškozování zájmů ČSSR v zahraničí pouhou citací jmenovaného zákona, jehož § 14 a, odst. 1, písm. f říká opět jen tolik, že "ministerstvo vnitra může odejmout občanovi státní občanství, zdržuje-li se v cizině a svými činy poškozuje důležité zájmy ČSSR"? Je příznačné, že ani demagogický článek v Rudém právu ze dne 9. října 1979, jímž má být "zpracována" čs. veřejnost a podle něhož "Kohout u nás dokrhal" a svůj "jidášský groš", který ostatně vždy dostával "za pomlouvání socialismu a své vlasti", bude nyní pobírat na Západě, nenalezl způsob, jak veřejnost přesvědčit, že Pavel Kohout během svého pobytu v Rakousku poškozoval důležité zájmy ČSSR. Pouhá narážka na "styky s emigrantskými kruhy" nikoho nepřesvědčí, po přečtení článku je naopak jasné, že Pavel Kohout má být vyhnán z vlasti za svou "činnost po všechna léta od roku 1968".

Od zveřejnění zprávy ministerstva vnitra ČSR uplynul již týden a čs. státní orgány dosud neučinily žádný krok k nápravě, takže je zřejmé, že odnětí státního občanství Pavlu Kohoutovi způsobilo

značnou trhlinu ve vztazích s Rakouskou republikou a v mezinárodních vztazích vůbec. Pavel Kohout se i nadále považuje za občana ČSSR; toto jeho stanovisko s ním plně sdílíme a žádáme, aby čs. vláda, ale zejména také Federální shromáždění ČSSR a Česká národní rada urychleně přezkoumaly rozhodnutí ministerstva vnitra ČSR a zároveň všechny čs. zákony, které upravují otázky státního občanství, otázky vycestování a vystěhování čs. občanů do zahraničí a jejich návratu. Je dnes veřejným tajemstvím, že orgány státní bezpečnosti v poslední době nezastřeně naléhají na některé občany, především na signatáře Charty 77, aby opustili vlast, zatímco v čs. věznicích je bezpočet převážně mladých lidí, kteří odpykávají vysoké tresty za tzv. pokus o nedovolené opuštění republiky. Pro stát, který se na mezinárodním fóru snaží vystupovat jako bojovník za uvolňování napětí a dodržování helsinských dohod, je to špatné vysvědčení.

Jiří Hájek
mluvčí Charty 77

Ladislav Hejdlánek
mluvčí Charty 77

Zdena Tominová
mluvčí Charty 77

ooo ooo ooo

Sdělení č.139 /Psychiatrická internace dr. Julia Tomina/

Dne 5.října 1979 odpoledne byl dr.Julius Tomin, signatář Charty 77, zadržen v severních Čechách v blízkosti Řepčic policejními orgány. Příslušníci VB mu nesdělili žádný zákonný důvod svého počinání, a proto se odmítl jejich příkazům podříditi. Byl odvezen do policejního vozu a převezen na okresní správu VB do Litoměřic. Po několika hodinách byl orgány StB dopraven do Psychiatrické léčebny v Horních Beřkovicích, kde byl nuceně internován. Do léčebny jej přijal žurnální lékař dr.Arnstein. Zdena Tominová, mluvčí Charty 77 se o místě pobytu svého manžela dozvěděla teprve den poté, co na okrsku VB požádala, aby bylo zahájeno celostátní pátrání po pohřešované osobě. Okamžitě na to odjela do léčebny za manželem, a Julius Tomin byl po její urgenci neprodleně propuštěn.

Musíme konstatovat, že lékaři v tomto případě nepodlehli tlaku ze strany StB a jednali podle profesionální etiky. Přesto už samotné přijetí Julia Tomina do psychiatrické léčebny představuje opětovný /viz sdělení č.129 -Psychiatrická internace Tomáše Lišky/ pokus o zneužití psychiatrie jako přímého nástroje nátlaku v případě, kdy se občan nepodrobuje policejní zvůli a trvá na svých zákonných právech.

Dále považujeme za nutné uvést, že zadržení dr.Julia Tomina bylo součástí větší policejní akce, v jejímž rámci byl dům v Řepčicích /majetek rodin Parkánových a Kubičkových/ od odpoledne 5.října do půlnoci 6.října střežen několika policejními vozy a řadou příslušníků VB se psy. Osoby, které do tohoto domu šly nebo jely na návštěvu, byly zadrženy a podrobeny několikahodinovému výslechu. Šlo o duchovního Emanuela Vejnar, Olgu Rychtářovou, Naděždou Cachovou, ing.Květu Princovou s dvouletým dítětem a další.

14.října

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných

Příloha ke sdělení č.139

C O U Č I N Í T Ě

Otevřený dopis předsedovi vlády

Praha 11.10.1979

Pane předsedo vlády!

V pátek dne 5.X.1979 odpoledne jsem odjížděl z Prahy, abych vyhověl přání několika mladých přátel ze severních Čech, kteří mne požádali, abych s nimi pobesedoval o mém mnohaletém usilí, kdy se pokouším spojovat práci v oblasti filosofie s manuální prací.

Již přes dva roky se snažím v úzkém kruhu přátel pronikat do oblasti dějin filosofického myšlení, scházíme se pravidelně jednou za týden; po delší přestávce jsem se znovu vrátil k manuální práci, pracuji jako pomocný dělník na vinici, pozvání jsem proto přijal s radostí a těšil jsem se na pěkný večer. Nedaleko obce Řepčic zastavili příslušníci VB auto mého přítele, který mne vozil. Po dlouhé "technické kontrole" a po příjezdu dalšího auta VB jsem byl vyvolán, abych nastoupil do vozu VB. Příslušníci VB mi nebyli schopni sdělit žádný zákonný důvod k mému zadržení, odmítl jsem se proto jejich příkazům podrobit. Příslušníci VB mne do svého auta odvěkli. Na okresní správě SNB v Litoměřicích se řada střídajících se příslušníků StB pokoušela dosáhnout toho, abych jim sdělil kam jsem jel a proč jsem tam jel. Když příslušníci StB po několikahodinovém namáhání dospěli k názoru, že je jejich práce marná, odvezli mne do psychiatrické léčebny v Horních Beřkovicích a odnesli mě až na lůžko v pavilonu 3A.

Ošetřujícími lékaři jsem se později tázal, zda jsem byl soudně zbaven svéprávnosti, odpověděli, že ne. Tázal jsem se, zda si na poruchu mého duševního zdraví stěžovala moje žena, zda si stěžoval někdo z mého pracoviště či z místa mého bydliště. Když mi odpověděli, že ne, tázal jsem se, zda mají nějakou zprávu od příslušníků VB či StB, v níž by si tito stěžovali na poruchy v mém duševním zdraví. Odpověděli mi, že ne. Ukázalo se, že psychiatrická léčebna měla sloužit jen jako prostředek k tomu, abych byl přinucen odpovídat na otázky příslušníků StB, kteří mne do psychiatrické léčebny v Horních Beřkovicích odvěkli.

Moje žena o mně neměla po tři dni žádnou zprávu, ačkoli je náš byt již po tři měsíce střežen ve dne v noci uniformovanými příslušníky VB, kteří jinak zapisují každé naše hnutí. Nakonec moje žena zašla na okrsek VB a požádala úřadující příslušníky VB, aby zahájili celostátní pátrání po pohřešované osobě. Teprve pak se moje žena dověděla, co se mnou je. V úterý 9.X. si pro mne moje žena do Horních Beřkovic přijela. Jak já, tak moje žena, nezávisle na sobě, jsme odmítli "propuštění na revers". Lékaři v sobě našli dost profesionální odvahy k tomu, aby nahlédli, že mne v psychiatrické léčebně nemohou držet jen proto, že odmítám odpovídat na otázky příslušníků StB. Z psychiatrické léčebny jsem byl propuštěn. Náš odchod z léčebny sledovali čtyři příslušníci StB, jeden z nich nás fotografoval.

V psychiatrické léčebně jsem byl držen proti své vůli a bez jakékoli zákonné opodstatnění po čtyři dny. Po přijetí do léčebny mi byla podána injekce, celý den po injekci jsem byl jen s největšími obtížemi schopen kontrolovat své pohyby, jen s největšími obtížemi jsem byl schopen hovořit. Jen díky soucitu sester mi v sobotu a v neděli nebyly podány další ordinované injekce. V pondělí ráno, po příchodu ošetřujících lékařů, aniž kterýkoli z nich se mnou promluvil anebo se na mě alespoň podíval, byl sestřím znovu vydán příkaz dát mi injekci. Sestře jsem sdělil, že injekci dobrovolně nepodrobím, lékaři pak přistoupili na to, že si se mnou pohovoří dříve, než přistoupí k násilnému podání injekce. Po rozhovoru se mnou pak lékaři jakoukoliv medikamentací zastavili.

Pane předsedo vlády, celý případ je nebezpečným pokusem o zneužití psychiatrie "pro účely" Státní bezpečnosti. Táži se Vás, co učiníte pro to, aby se podobný pokus v naší zemi již nikdy nemohl opakovat

Julius Tomin

Na vědomí: Ministerstvo vnitra ČSSR

Ministerstvo zdravotnictví ČSSR

Mluvčí Charty 77

Sdělení č.140 /Zajištění a zadržení Rudolfa Battka/

V pondělí dne 1.října 1979 byl na Smíchovské v Nádražní ulici násilně zadržen příslušníky StB Rudolf Battěk, signatář Charty 77 a člen VONS. Byl odvezen na Krajskou správu StB do Bartolomějské ulice v Praze. Byl podroben osobní prohlídce a vyslýchán majorem StB Titou. Teprve dodatečně mu bylo sděleno, že je vyslýchán jako osoba zajištěná. Způsob a důvod zadržení odporuje § 23 zák.č. 40 o SNB.

Po 48 hodinách bylo proti Rudolfu Battkovi vzneseno obvinění podle § 98/1 tr.z., v jehož odůvodnění se konstatuje, že jako člen VONSu se od dubna 1978 podílel na přípravě, rozmnožování a rozšiřování tiskovin nepřátelsky zaměřených proti socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky, a že u něho byla zabavena tiskovina s názvem "O svobodě a moci" rovněž závažného a protistátního obsahu. Proti tomuto obvinění se Rudolf Battěk v celé jeho šíři odvolal.

Dne 3.října 1979 byla v bytě Rudolfa Battka se souhlasem generální prokuratury provedena domovní prohlídka.

V pátek dne 5.října 1979 po 96 hodinách zadržení byl v poutech předveden před prokurátora generální prokuratury dr.Baláše, který mu sdělil obsah obvinění a prohlásil, že jeho další vyšetřování bude probíhat na svobodě. Poté byl Rudolf Battěk propuštěn a "předán" ke sledování operativní skupině Státní bezpečnosti.

V Praze 10.října

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných

Sdělení č.141 /Oznámení hlavního líčení/

Ve dnech 22. - 25.října 1979 od 8.00 hodin ráno se má u Městského soudu v Praze ve Spálené ulici /2.patro, č.dveří 81/ konat hlavní líčení se šesti členy VONSu, kteří jsou od 29.května 1979 ve vazbě. Jde o Petra Uhla, Václava Bendu, Jiřího Dienstbiera, Václava Havla, Otku Bednářovou a Danu Němcovou. Obžaloba je viní z trestného činu podle § 98, odst. 1, 2, písm. a, b trestního zákona /podvracení republiky/ a hrozí jim trest od 3 do 10 let. Toto hlavní líčení je podle čs. právního řádu veřejné.

14.října 1979

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných

Dopis Episkopátu Čech a Moravy

Gdaňsk, Krakov, Lublin, Varšava, Vroclav - 5.7.1979

Konferenci Episkopátu Čech a Moravy

K rukám Jeho Eminenci kardinálu Františku Tomáškoví

Vaše Eminence a důstojní pání biskupové,

starost o uchování lidské hrdosti a dodržování práv každého občana je základním úkolem každého křesťana.

Proto nám naše svědomí nedovoluje pasivně přihlížet zprávám, které od Vás přicházejí. Jelikož nemáme žádnou jinou možnost působení, obracíme se na Episkopát Čech a Moravy hluboce otřesení zatýkáním, připravovaným procesem a represemi, používaných proti neviným lidem. Týká se to obzvlášť členů VONS a signatářů Charty 77, Jsou to: Václav Benda, Otko Bednářová, Jarmila Běliková, Jiří Dienstbier, Václav Havel, Ladislav Lis, Jiří Němec, Dana Němcová, Václav Malý, Petr Uhl, kteří byli zatčeni 29.5.1979. Jsou obviněni z podvracení republiky a hrozí jim trest od 3 do 10 let vězení.

Tito lidé, kteří požívají všeobecného ⁴²jednání a obdivu jednali z hlubokých humánních pohnutek, odpovídajících duchu naší církve, která na II. vatikánském koncilu vyzývá, aby "ti, kteří mají schopnost politicky pracovat, a nebo ti, kteří se k této činnosti mohou hodit..... vystupovali proti nátlaku ze strany jednotlivce či proti netoleranci a usurpátorství politické strany".../"Caudius et Spes", č. 75/.

Jsme svědky, že církev, která se vždy stavěla na obranu lidských práv, v poslední době skutečně tato práva hájí. Hlas církve - jediné morální autority v zemích jako je Československo a Polsko - má obrovský reálný význam.

Proto vás žádáme, abyste se zastali těchto vězněných lidí a vzali do své péče všechny jejich rodiny. Je možné, že tento dopis je zbytečný a neaktuální, protože působnost Episkopátu přešla naše prosby přednesené v tomto dopise. Naše neinformovanost nepramení z nedostatku zájmu o dění v Československu a Vaší církvi, ale je výsledkem těžkostí v předávání informací mezi našimi kraji.

Jsme s Vámi v modlitbách, především pak za všechny pronásledované a ty, kteří se stavějí na jejich obranu.

Dopis podepsalo 344 polských občanů

ooo

0000

ooo

Svatý Otče,

obracíme se k Tobě v nouzi, v době, kdy je mnoho věřících v Československu pronásledováno a vězněno pro projevy své víry v Boha. Před několika týdny byly desítky československých katolíků předvedeny k výslechům a Státní bezpečnost provedla v jejich bytech domovní prohlídky, při nichž zabavovala především náboženskou literaturu. Toto se děje v zemi, kde ústava zaručuje všem občanům svobodu vyznání. Nevíme dosud přesně, kolik lidí z těch, kteří byli vyslýcháni, bylo vzato do vazby. Nejméně však pět občanů je vězněno a obviněno pro "nedovolené podnikání" /§ 118 tr.z./. Mnozí další aktivní křesťané jsou ve stejné věci stíháni na svobodě. Oním "nedovoleným podnikáním" je míněna především náboženská aktivita a práce mnoha skromných věřících, kteří usilovali o to, aby náboženská literatura, v naší zemi tak vzácně vydávaná, přišla do rukou věřících. Zabavovány byly sborníky o Tobě, Svatém Otci Janu Pavlu II., Tvoje fotografie, Tvoje papežská encyklika, překladová literatura historická i současná, filosofické texty a také materiály Charty 77. Množství z těchto zabavovaných titulů je možno v Tvoji rodné zemi, v Polsku, zakoupit běžně v knikupectvích. Stíhání věřících občanů pro jejich víru a s ní spojenou náboženskou aktivitu není už v naší zemi vyjíměčnou událostí, ale stále častěji tvrdou skutečností, která nás bezprostředně postihuje. Uvěznění pěti aktivních katolíků nepostihuje jen je samotné. Ohrožena je zároveň svoboda všech lidí v této zemi a ohrožení jsou všichni, kdo kolem sebe šíří radostné poznání ze své víry.

V současné době jsou uvězněni ve vyšetřovací vazbě Josef Adámek, 65letý otec 12. dětí, jehož zdravotní stav je velmi povážlivý, Rudolf Smahel, asi 30letý kněz v činné službě, Jan Krumpholtz, 58letý dělník, který byl /od r.1949/ vězněn celkem už 11 let, František Lísna, 36letý kněz bez státního souhlasu a Josef Vlček, o němž nám zatím není nic bližšího známo.

Obava o osud vězněných a stále se zhoršující situace věřících občanů v naší zemi nás vedly k tomu, abychom se tímto dopisem obrátili k Tobě o pomoc. Prosíme o pomoc a podporu též veškerou církev, aby věřící kdekoli na světě v modlitbách i veřejně vzpomenuli na své bratry, kteří v naší zemi trpí pro svoji víru v Boha a pro skutky víry. Prosíme, aby v modlitbách spolu s námi dodávali těmto uvězněným

a pronásledovaným křesťanům sílu a vytrvalost čelit světské zvlí a nést ve víře tento kříž, který je i křížem našeho Pána, Ježíše Krista.

Za každou pomoc pro tyto vězněné děkujeme.

V Praze /říjen 1979/

Dopis podepsalo 350 čs. občanů

Jeho Svatost
papež Jan Pavel II.
Vatikán, Řím

V Brně 30.září

Svatý Otče,

píšeme Vám tak, jako snad první odloučené křesťanské obce dopisovaly s apoštolem Pavlem. Nemáme v Brně svého biskupa a tak se obracíme na Vás, který jste biskupem nás všech věřících a nám v Československu jste obzvlášť blízký. Snad proto doufáme, že naše vážná slova nezapadnou mezi stovkami jiných listů, které Vám jistě píše celý katolický svět.

Jak víte, 10.září došlo v naší zemi k události, která nemá v posledních letech ~~se~~ obdoby. V celostátní koordinované akci pracovníci StB vykonali domovní prohlídky a výsledky u desítek křesťanů, několik z nich vzali do vazby. Mají být údajně obviněni z nedovoleného podnikání, jinými slovy tedy z hospodářské kriminality. Současně byly věřícím zabaveny stovky titulů náboženské literatury, rukopisů a strojopisů.

Co však státní orgány nazývají nedovoleným podnikáním? My, kteří Vám píšeme, víme nejlépe, že naši uvězněni bratři se neobohacovali, ale jen rozmnožovali brožury s náboženskou tematikou, aby tak alespoň trochu nahradili nedostatek náboženské literatury u nás. Pracovali v průměrných podmínkách s nasazením svých posledních sil. Je zřejmé, že takto se nemohli obohacovat. Jejich poslední prací byl sborník nazvaný Jan Pavel II., rozebírající okolnosti Vašeho zvolení papežem. Právě po jeho rozšíření byli naši bratři zatčeni.

Avšak pravým důvodem jejich šikanování je asi spíše snaha naše katolíky zastrašit, aby snad vlna občanské aktivity, která zaplavila Polsko po Vaší návštěvě, se nepřelila k nám. A skutečně naši malomyslní lidé částečně podléhají. Jak jinak by bylo možné, že milion katolíků, který každou neděli zaplňuje naše kostely, zcela zapomněl na ústřední Kristova slova - kdo se nezastane ukřivděných, není mne hoden! Mají právo se tyto lhostejné masy nazývat ještě křesťany, když se dokonce nezastanou ani svých spolubratří, nespravedlivě zatčených 10. září, nebo jiných křesťanů, stoupenců občanské iniciativy Charta 77, kteří čekají několik měsíců ve vazbě jen proto, že se zastávali nespravedlivě stíhaných?

A proto Vás, Otče, prosíme, přimluvte se za naše vězněné bratry. Naléhejte, prosím, na naše ordináře, aby nepoklonkovali tomuto světu a zastávali se svého božího lidu. V homiliích sice vybízejí věřící k životu v pravdě, avšak sami někdy vyměňují pravdu za pohodlí. Bodejte naší církvi více demokratického ducha, aby nemohli být duchovními pastýři ti, kteří vedou boží lid, aniž by měli jeho souhlas a zajímali se o jeho starosti. Dodejte také síly všem našim pohodlným křesťanům. Nepochybujeme, že znáte cesty, jak toho dosáhnout.

Ne, my neklesáme na mysli. Jak píšeme dopis Vám, žádáme o pomoc i naše ordináře - byť zatím neúspěšně. Věříme, že s Vaší pomocí se s nimi sjednotíme a nenecháme žádné ukřivděné v naší zemi jejich smutnému osudu. Vyprošujeme Vám pomoc Ducha sv., abyste dokázal přivést náš lid blíže Kristovu království. Zdrávíme Vás! Chvála Kristu! a svým podpisem potvrzujeme svou vůli ve spojení s Vámi společně pomáhat všem ukřivděným bližním.

68 podpisů

ooo

oooo

ooo

Syndicat des advocates de France
Paris

Vážení přátelé, jsem signatářem Charty 77 a členem Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných. Protože vím o Vaší obětavosti, dovoluji si Vás požádat o pomoc pro Jana Zmatlíkovi, který je již více než rok ve vazbě. Městský soud jej odsoudil v červenci 1979 ke třem a půl letům vězení za přípravu k podvracení republiky podle § 7 odst. 1 k § 98 odst. 1 trestního zákona. Tohoto činu se měl dopustit tím, že opisoval a shromažďoval dokumenty, prohlášení a sdělení Charty 77, korespondenci jejích signatářů a jiné materiály jich se týkající, řečnické, politické a filosofické úvahy, materiály ze soudních řízení, výstřižky z novin, týkající se Charty. Jan Zmatlík se odvolal, odvolání bude projednávat 25.10.1979 v 9.00 hod. na náměstí Hrdinů 1390 v Praze 4/ za předsednictví JUDr. Dojčárové Nejvyšší soud ČSR. Obhájcem obžalovaného je JUDr. Klouza.

Jan Zmatlík se narodil 1.5.1948 v Praze, je signatářem Charty 77, vystudoval filosofickou fakultu University Karlovy, pracoval jako odborný asistent Výzkumného ústavu kriminologického při Generální prokuratuře v Praze, bydlí v Praze 5, Stroupežnického 28 /Možná jste o jeho případu již slyšeli. Je adoptován organizací Amnesty International. Posílám Vám rozsudek Městského soudu v Praze, považuji jej za nesporný důkaz zlé vůle naší státní moci, která si stále ještě nechce uvědomit, že naše země je vlastí všech jejích občanů. Těm, kteří své občanství chápou jako odpovědnost, státní moc předem nedůvěřuje a snaží se je zastrašit. Přestože přiložený rozsudek mluví sám za sebe, dovoluji si Vás upozornit na to, co zejména pokládám za výsměch právům člověka:

- 1/ Soud je povinen zkoumat především, zda byl spáchán trestný čin:
 - a/ zda zabavené písemnosti jsou schopné naší republiku podvracet
 - b/ zda je Jan Zmatlík shromažďoval z nepřátelství ke státnímu a společenskému zřízení republiky.
- ad a/ V rozsudku není citován ze zabavených písemností ani jediný výrok. Městský soud je pokládá vesměs za závadné / s výjimkou výstřižků z našeho tisku, Kriminologického sborníku, materiálů OSN a Světové zdravotnické federace jejichž propadnutí však soud odůvodňuje tím, že sloužily Janu Zmatlíkovi ke srovnávání!/, aniž by to jakkoliv konkrétně zdůvodnil. Jakou hodnotu má ale rozsudek, týkající se písemností, které veřejnost nesmí znát?
- ad 1 b/ Aby v rozsudku vůbec byl nějaký další text kromě seznamu propadnutých věcí a nezbytných formalit, uvádí se v něm podrobně výsledek písmoznaleckého posudku. Zbývající část rozsudku nám přináší úkázky životních postojů Jana Zmatlíka, které nám jej představují jako čestného a odpovědného člověka, i když pro soud jsou tyto postoje důkazem jeho nepřátelství ke státnímu a společenskému zřízení republiky: především odmítl na svém pracovišti odsoudit Chartu 77 v době, kdy jiní rezignovali na své svědomí. Z rozsudku dále vyplývá, že ve svém referátu o sjezdu spisovatelů veřejně hovořil Jan Zmatlík o svých názorech, referát o lidských a občanských právech již odmítl - oboje - poctivě účast na referátu i její odmítnutí pokládá soud za projev nepřátelství k naší republice, ačkoli účast na referátu je dobrovolná. To, že se Jan Zmatlík odmítal zapojit do závazkového hnutí, samozřejmě do rozsudku také vůbec nepatří. Když už to tam ale Městský soud uvedl, měl asi dobrý důvod proto, aby zamlčel, co že to je za hnutí, že je k němu nutno lidi přemlouvat. Rozsudek se rovněž nepokouší zdůvodňovat, proč svědčí angažovanost Jana Zmatlíka v Akademické radě studentstva v letech 1967-68 o jeho nepřátelství k naší republice.

A nyní se ptám; kdo je ten, kdo ve skutečnosti vyvolává nepřátelská nálady ke státnímu a společenskému zřízení republiky? Ten, kdo nutí občany odsuzovat něco, co nesmějí znát nebo ten, kdo se proti tomu statečně postaví? Jsou to policisté, hlídkující ve vstulníku

na hřbitově, kde je právě pohřbíván český filosof Jan Patočka, policisté, filmující smuteční hosty, zadržující je na strážnici, aby se pohřbu nemohli zúčastnit, prohánějící motocykly za hřbitovní zdí tak, že z několika kroků není slyšet slova kněze, je to ten, kdo to policistům rozkázal - nebo je to ten, kdo o tom napíše pravdu nebo dokonce ten, kdo si ta pravdivá slova napíše?

2/ Rozsudek tvrdí, že o charekteru Charty 77 a jejím protispolečenském postoji bylo již shora hovořeno - konstatuji, že nebylo hovořeno vůbec nic. Předpokládám však, že Vy jste s posláním Charty 77 obeznáni dostatečně. Rozsudek Městského soudu v Praze chápu jako příspěvek k posílení právní nejistoty našich občanů. Charta 77 je prý sice naší republiky nepřátelská, ale jen menší část signatářů je pro ni stíhána. V době, kdy byl Jan Zmatlík zatčen a byla mu zabavena mezi jinými i kniha Jana Patočky Dvě studie o Masarykovi, Státní bezpečnost mi naopak tuto knihu ve dvou vyhotoveních spolu s dalšími /kromě románu Jiřího Gruši "Dotazník"/ vrátila, ačkoliv jsem byl obviněn z vázání těchto knih a byl jsem proto dva měsíce ve vazbě. Tento stav právní nejistoty vyplývá z toho, že soud nehledá pravdu, ale řídí se zájmy státní moci.

3/ Varující je názor soudu na text Josefa Hory "Literatura a politika" z roku 1929, ve kterém básník "napadá revoluční politiku KSČ, SSSR a Komunistické internacionály". Odkud bere soud, který musí být nestranný, oprávnění k tomu, vytvářet z politiky stran nedotknutelná božstva, o jejichž absolutní dobrotě nesmí být pochyb? A na které představitele této politiky soud toto zbožnění vztahuje jmenovitě? Na Stalina? Na Gottwalda? Na Glánského?

Vážení přátelé, Jan Zmatlík je člověk, který svým poctivým a statečným postojem i ve vězení slouží nám všem. Tím se liší od svých soudců: JUDr. Jana Rojta, JUDr. Blanky Křípačové, Josefa Hrdiny, Marie Žákové a Aloisie Faktorové. Dosavadní podobné zkušenosti s procesy s mluvčím Charty 77 Jaroslavem Šabatou, jeho advokátem Jesešem Danišem, s vězněním jedenácti členů VONS a mnoha dalšími nás varují před nečinností. Pokuste se prosím procesu zúčastnit, požádejte předem o místa v jednací síni /veřejného zasedání Městského soudu se mohla zúčastnit jen matka a sestra obžalovaného, zásada veřejnosti byla porušena pod záminkou, že jsme si včas neopatřili vstupenky - na mou stížnost nejvyšším státním orgánům jsem nedostal žádnou odpověď/. Užijte prosím maximálně svého vlivu, aby byl Jan Zmatlík osvobozen, byly mu vráceny všechny zabavené věci, dostalo se mu plného zadostiučinění a byli voláni k odpovědnosti všichni, kteří vědomě způsobili jeho nespravedlivé stíhání a omezení jeho svobody.

11.10.1979

Děkuji, s úctou Váš

Pavel Roubal
Hájecká 7
100 00 Praha 10
Československo

Kopie: Señor A. Suárez, el primer ministro de España

Helsinki Watch a Senate of the USA
President of British Labour Party, London
Federální shromáždění ČSSR
Úřad předsednictva vlády ČSSR
Kancelář České národní rady
Úřad vlády ČSR Nejvyšší soud ČSSR
Nejvyšší soud ČSR
Generální prokuratura ČSSR
Ministerstvo spravedlnosti ČSR
Filosofická fakulta university Karlovy
Právnická fakulta University Karlovy
Ústřední rada odborů
Městský soud v Praze

P.S.: Mohli byste laskavě ověřit, zda i ostatní zahr. adresáti obdrželi můj dopis s rozsudkem?

Úder proti katolíkům ?

Dne 28. srpna 1979 bylo zahájeno trestní stíhání podle § 118 tr. zák. pro "nedovolené podnikání" a dne 10. září byly zadrženy a předvedeny k výsledkům desítky čl. občanů vesměs římsko-katolického vyznání.

Vazba byla uvalena na Josefa Adámka, to je pětasedesátiletý otec dvanácti dětí, do roku 1971 byl vedoucím družstva Logos. Dále na Rudolfa Smahela, jedenatřicetiletého kněze v činné službě v olomoucké diecézi. Ve vazbě je též Jan Krumpholtz z Radíkova u Olomouce, dvaapadesátiletý dělník, otec pěti dětí, který byl po roce 1949 vězněn jedenáct let, osmatřicetiletý kněz bez státního souhlasu František Lízna, zaměstnanec fakultní nemocnice v Olomouci a devětapadesátiletý dělník, někdejší student teologie, vězněný od roku 1950 deset let Josef Vlček. Proti ThDr. Josefu Zvěřinovi bylo zahájeno trestní stíhání podle § 178 tr. zák. o "maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi."

Při domovních prohlídkách byly zabaveny rozmnožovací stroje různého typu, knihařské pomůcky, rezeprané knihy, brožury a připravené pohlednice s náboženským textem a obrázkem, dále štočky a negativy katechetických pomůcek, obrázků a modliteb, dále hotové knihy bohosloveckého obsahu opisované stroji nebo cyklostylované, strojopisné kurzy bohosloveckého studia, překladová literatura historická i současná, filosofické texty, ojediněle i texty Charty 77, Dopisy příteli L. Hejdánka apod.

Zvláštní pozornost budily obrázky papeže Jana Pavla II., rozsáhlý a pěkně vypravený cyklostylovaný sborník "Jan Pavel II." o jeho životě, zvolení, projevech a zaměření a o jeho cestě do Mexika, dále papežské encykliky a připravovaný sborník o cestě papežově do Polska letos v červnu. Někde byly odňaty též peníze, účetní doklady o výlohách spojených s vydáváním náboženské literatury a s výrobou náboženských pomůcek, též podací lístky odeslaných balíčků, adresy a zápisky.

Dosavadní vyšetřování prokázalo, že tato činnost nebyla výdělečná, že nebyla skrývána a že se tedy již řadu let konala za neustálého dohledu státní bezpečnosti, jejíž vyšetřovatelé předkládají nyní vyslychaným i straší fotografické snímky předávání balíčků, nakládání a dovozu papíru, setkání spolupracovníků apod.

Není zářijová rána proti katolické ediční činnosti taktický obranný tah bezpečnostních a justičních složek při průtazích a neúspěších s přípravou procesu proti VONS ? Zatčení VONS mělo přece být signálem ke "konečnému řešení Charty 77", přičemž se mělo energicky skoncovat i s ostatními projevy samostatného kulturního či duchovního života a zároveň se měla rozšířit oblast povolené a sledované kultury. Mezinárodní ohlas uvěznění členů VONS v demokratických zemích vyvolal politické úvahy a obavy u reprezentace "reálně - socialistických" zemí. Doporučuje se diskrétnější postup, konkrétně nyní odsunutí procesu, až bude ve Spojených státech ratifikován SALT II, popřípadě ještě dále. Není postih katolíků jakási náhrada a vlastně torzo původního plánu?

Vlastní význam tohoto tvrdého úderu tkví v problematice života věřících občanů za "reálného socialismu". Skutečný život katolické církve se nemůže vyčerpat povoleným bohoslužebným konáním v kostelích. Vzdělávací činnost, reflexe víry, duchovní tvorba i mise stejně jako služba lidem patří k vlastnímu životu věřících člověka.

Část katolického duchovenstva, podobně jako kompradorské duchovenské vedení všech církví, je přesvědčena, že akce nekonformních laiků a "nedisciplinovaných" duchovních stěžují bohoslužebnou činnost církve a narušují "dobré" vztahy mezi státem a církví. Zároveň však vedení církví nedokázalo zajistit snad ani desetinu potřebné literatury, katechetických a jiných pomůcek, periodického tisku;

kurzy duchovních, laiků, mládeže a dětí se konají v mikroskopických rozměrech, letní tábory a skoro všechna charitativní činnost byla církvi odnata.

O ediční činnosti iniciativních věřících vedení církve snad neoficiálně vědělo a prý to bylo i předmětem jednání se státními úředníky. Církevní vedení mělo samo zajišťovat výrobu náboženských pomůcek v dostatečném množství nebo postupně legalizovat svépomocnou výrobu. Podobně jako v jiných oblastech našeho života i zde si lidé pomáhají jak mohou. Knížky, tištěné modlitby, zpěvníky, obrázky s náboženskou tematikou a další pomůcky prostě musí být tak jako je k životu nezbytná potrava. A jako jsou nutné soukromé koncerty, přehrávání písní z kazet, představení a přednášky v bytech a edice Petlice či fejetony. Poslední úder jen odhalil znovu nesmyslnost reglementace života katolické církve, slabost jejího oficiálního vedení, krátkozrakost státního dozoru nad církvemi a bezvýhodnost celé dosavadní církevní politiky.

Někteří signatáři Charty vytýkali akcím katolických přátel uzavřenost do vlastního světa. Výběr titulů, zaměření textů, zčásti i charakter výtvarného doprovodu a úzkostlivá nepolitická prý uzavazují na jistou konzervativnost, neekumeničnost a nemisijsnost. Myslím, že je tomu jinak. Napadená činnost je nesena živou vírou a držena hlubokým zakotvením v katolických duchovních tradicích, které se jen pomalu otevírají novým proudům a aktuálním úkolům ve světě. Zvláště na Moravě lze cítit jistou apologetickou uzavřenost proti moderním proudům před a po koncilu. Naše katolictví je takové, jako je jeho reflexe, duchovní tvorba i misije ponese ještě dlouho stigmata vlastní historické existence.

A hlavně: má-li se v našich poměrech něco dokázat, je třeba vyhraněnosti, soustředěnosti a jakési až nesnášenlivé úpornosti. Staroříšský Josef Florian narážel při své ediční činnosti a kulturní publicistice v příznivějším období mezi válkami svou nesnášenlivostí a krajní vyostřeností své orientace v kulturní veřejnosti i ve své vlastní církvi. Podobně tak budou narážet dělníci na vinici typu Josefa Adámka. Kdyby se však oddávali ekumenické, mírové či politické činnosti, nevykonali by nic. Josef Adámk a jeho obětaví druzi vykonali velký kus práce a nikoliv jen pro "vlastní církev".

Ludvík Vaculík ukázal v "nultém" čísle Literárních listů v roce 1968, jak národ žije a přežívá ve svých nekonformních skupinách, které trvají na svém až do sebezničení. Věnoval tehdy pozornost osudu východočeských deistů, období dětí čistého živého, jindy zase skutkům. Není naděje naší další národní existence v nekonformní obětavé práci na vlastním poli či na vlastní zahrádce?

Je nutno se zastávat práva na tuto práci, pranýřovat nesmyslnou krutou perzekuci zahrádkářů, proklamovat svobodu duchovní reflexe a tvorby každé jednotlivé duchovní tradice. Nestačí se však zastávat, pranýřovat a proklamovat, je třeba především tvořit vlastní hodnoty a žít jimi. PRIMUM VIDERE DEINDE DEFENDERE. Časem budeme vedeni k tomu, abychom se více navzájem sdíleli o výsledky vlastní tvorby a vypomáhali si.

Rána proti katolictví vyvolává solidarizační akce u nás, v Polsku i v ostatních zemích. Jak se k ní postaví představitelé katolické církve u nás i ve Vatikánu? Jak se k tomu postaví "Pacem in terris" a "Křesťanská mírová konference"? Budou mít naši katolíci vřelejší podporu v laických hnutích a živých proudech evropského a světového křesťanstva? Dojde konečně k obratu u "pastýřů církve", aby již nepásli jen sami sebe, ale "nasazovali své životy za ovce"?

Není to rána jen proti katolictví, ale proti nám všem. Je to pokus o další umrtvení naší kultury. Vedle zacházení s vězni je právě způsob jednání s aktivními křesťany citlivý seismograf humánnosti každého společenského řádu.

Nyní se však radujeme z toho, že se našli lidé, kteří v tichu v ústraní po leta pracovali a pracují na svém díle, pěstují svou zahradu a roubují štěpy, aby vydaly své plody pro nás pro všechny, nakonec i pro ty, kteří se dnes ještě - marně - snaží štěpované jablůnky a ušlechtilou révu posekat a podupat.

11.10.1979

Jan Šimsa

ooo

ooo

ooo

Rudolf Smahel

nar.11.5.1950

Absolvent všeobecné střední školy, po ročním studiu na ekonomické VŠ theologie v Olomouci /od 1968/.

Vysvěcen 1974, nedostal státní souhlas.

Dělníkem.

Od konce 1977, po udělení státního souhlasu, kaplanem na římskokatolické farnosti v Uherském Brodě.

1979 konflikt s okresním církevním tajemníkem: vyzkoušel na farnosti z náboženství dívku před prvním sv. přijímáním; obviňován z maření státního dozoru. Nebyl stíhán.

10.9.1979 zadržen, po výsledku v Olomouci převezen do vazby ve věznici Brno - Bohunice, obviněn z nedovoleného podnikání.

Domovní prohlídka, zabavena náboženská literatura.

Zdráv. Ve farnosti oblíben.

Adresa rodičů: Manželé Smahelovi, Janáčkova 4, Olomouc

ooo

ooo

ooo

Jan Krumpholtz

nar.3.6.1927.

Vyučen řezníkem, absolvoval obchodní akademii.

Účasten odboje ve 2. svět. válce.

Po 1948 odňata odbojová legitimace, zbaven volebního práva.

1949 zatčen, odsouzen pro velezradu na 15 let /proces s gen. Křištofem/.

Vězněn: Příbram, Jáchymov, Pankrác, Valdice, Sv. Jan pod skálou.

Amnestován 1969, dělníkem.

Manželka Marie, uvězněna 1952, odsouzena na 14 let /Proces s Bílou vězněna: Pardubice, Želiezovce n. Váhom, amnestována rovněž 60. letí/.

Vlastní syn Svatopluk, nar. 1950, po uvěznění matky vychováván v dětském domově, ač o něj jevil zájem prarodiče.

2 adoptované dcery, Cikánečky, Monika /5 let/, Žaneta /4 roky/.

10.9.1979 domovní prohlídka, zabavena 2 nákladní auta čistého papíru, cyklostyl.

Zadržen i se synem Svatoplukem /ten po dvou dnech propuštěn a stíhán na svobodě/, oba obvinění z nedovoleného podnikání /§ 118/.

Mnoho lidí u výsledku v souvislosti s ním.

Obhájce určen ex offio, dr. Ritr z AP v Olomouci.

Adresa manželky: Marie Krumpholtzová, Radíkov 43, okr. Olomouc.

ooo

ooo

ooo

Josef Vlček

nar.6.6.1920.

Absolvoval gymnasium, obchodní akademii, započal se studiem theologie. Za protektorátu prokurista, stíhán politickou policií pro přechovávání Žida.

1946 tajemníkem Matice Cyrilometodějské v Olomouci.

1950 vzat do vazby, obviněn z velezrady a špionáže ve prospěch Vatikánu, odsouzen k trestu smrti, trest změněn po odvolání na 21 let.

Vězněn: Ruzyně, Leopoldov /současně s dr. Husákem/, Jáchymov, Příbram.

1960 amnestován, do 1968 dělníkem, od 1968 tajemníkem theologické fakulty v Olomouci, 1970 propuštěn na přípis ministerstva kultury, ženatý, otec 3 dětí /dcer/.

opět dělníkem.

Špatný zdravotní stav /částečný invalidní důchod: výrůstky na páteři, slabé srdce, nedoslýchavost/.

Adresa manželky: Marie Vlčková, Černochova 7, Olomouc.

10.9.1979 domovní prohlídka /zabaveny cyklostylované knihy náboženského charakteru, mg pásy, filmy, vkladní knížky/.

Téhož dne zadržen, obviněn z § 118 /nedovolené podnikání/, vzat do vazby.

Obhájce přidělen ex offo.

Ještě čtrnáct dnů po vzetí do vazby nebyla rodina vyrozuměna o místě, kde se nachází.

ooo

000

ooo

Eugen Brikcius, Anna Kohoutová, Tereza Kohoutová, Markéta Němcová, Pavla Němcová, David Němec, Ondřej Němec, Josef Rössler, Pavel Šmída, Petruška Šustrová a Libuše Zdařilová drželi od 8.října 1979 podle svých možností dva až pět dnů hladovku solidárně s polskými přáteli.

Jejich požadavkem bylo rovněž propuštění dvou zadržených Poláků /Wojciechowski, Prozinski/ a propuštění všech českých a slovenských politických vězňů, zejména vězněných členů Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných.

V Praze 13.října 1979

ooo

000

ooo

25.10.1979 v 9.00 u Nejvyššího soudu ČSR na nám. Hrdinů 1300 v Praze 4 proběhne za předsednictví JUDr Marie Dojčárové odvolací řízení s Janem Zmatlíkem, signatářem Charty 77. Jan Zmatlík byl Městským soudem odsouzen na tři a půl roku za údajné podvracení republiky /§ 98, odst.1 tr. z./.

ooo

000

ooo

Články došlé do redakce:

Jaroslav Suk: Vize